

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie september 2012

III. senát

Nálezy:

spisová značka	III. ÚS 46/2012
súdca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	23. augusta 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Na okresnom súde bolo vedené konanie o ochranu osobnosti, ktorého účastníkmi na strane navrhovateľa boli sťažovateľky. Proti uzneseniu okresného súdu z 26. júla 2005 bolo podané odvolanie, o ktorom však krajský súd nemohol rozhodnúť, pretože všetci sudcovia tohto súdu (s výnimkou jednej sudkyne) oznámili svoju zaujatosť vo veci. Na základe toho najvyšší súd uznesením rozhodol o vylúčení zaujatých sudcov krajského súdu z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na tomto súde a vec prikázal na prerokovanie a rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave.</p> <p>Po rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave bola vec vrátená okresnému súdu, ktorý vo veci rozhodol rozsudkom z 18. novembra 2008. Rozsudok znovu napadli na krajskom súde odvolaním účastníci konania. Najvyššiemu súdu bol opätovne spis predložený „ako nadriadenému súdu na rozhodnutie o vylúčení, resp. nevyllúčení sudcov Krajského súdu v Žiline ako odvolacieho súdu v tejto veci“. Najvyšší súd po preskúmaní obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že na rozhodnutie o odvolaniach účastníkov konania podaných proti rozsudku okresného súdu z 18. novembra 2008, bol funkčne príslušný Krajský súd v Bratislave, nie Krajský súd v Žiline. Najvyšší súd vo svojom stanovisku zaslanom ústavnému súdu ďalej uviedol, že nebol daný dôvod, aby najvyšší súd rozhodoval o vylúčení, resp. nevyllúčení sudcov Krajského súdu v Žiline, ale bolo potrebné spis postúpiť Krajskému súdu v Bratislave ako súdu funkčne príslušnému na rozhodnutie o uvedených odvolaniach.</p> <p>Najvyšší súd rozhodol tak, že spis okresného súdu postúpil na rozhodnutie o odvolaniach Krajskému súdu v Bratislave.</p> <p>Sťažovateľky (fyzické osoby) vo svojej sťažnosti namietali dve základné a podľa ich názoru ústavne relevantné vady, ktoré so sebou prinieslo napadnuté uznesenie najvyššieho súdu. Prvá vada bola spôsobená samotným výrokom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, keď tento nerozhodol o podaných námietkach zaujatosti, a v nadväznosti na to ani o prikázaní veci, ale iba postúpil vec Krajskému súdu v Bratislave. Druhá vada sa týkala pridelovania vecí na najvyššom súde v období, keď i námietky zaujatosti vznesené vo veci sťažovateľiek napadli na najvyšší súd. Inými slovami, druhá námietka sa týkala senátu najvyššieho súdu, ktorému nápad v registri „Nc“ nebol pridelovaný náhodným výberom.</p>
ratio decidendi	Ústavný súd konštatoval, že z hľadiska časového i vecného obe namietané vady súviseli, avšak z pohľadu ústavno-súdneho prieskumu ich bolo možné kvalifikovať ako celkom samostatné a od seba nezávislé tvrdené pochybenia.

Prvá sťažnostná námietka sa zakladala na názore sťažovateľiek, podľa ktorého rozhodnutím o tzv. nutnej delegácii podľa § 12 ods. 1 OSP sa zakladá miestna príslušnosť odvolacieho súdu len na rozhodnutie o konkrétnom odvolaní, a ak v tom istom konaní po neskôr znovu podanom odvolaní je miestna príslušnosť odvolacieho súdu opätovne spochybnená, je potrebné podľa § 12 ods. 1 OSP opakovane rozhodnúť, pretože „*vec pre odvolací súd nie je súdny spis súdu prvého stupňa, ale odvolanie proti prvostupňovému rozsudku a konanie o ňom*“. Na druhej strane, najvyšší súd bol toho názoru, že „*zásada o trvaní /nemennosti/ súdnej príslušnosti už raz určenej sa vzťahuje nielen na prípady zákonnej miestnej príslušnosti, ale platí tiež na prípady, keď bola príslušnosť určená inak, t. j. vzťahuje sa aj na delegáciu podľa § 12 O. s. p. /súdny rozhodnutím o prikázaní veci založenou príslušnosť/*“.

Ústavný súd konštatoval, že postoj najvyššieho súdu v predmetnej veci bolo možné hodnotiť ako dôsledné zachovávanie zásady trvania (nemennosti) už raz založenej miestnej príslušnosti, a to bez ohľadu na to, či bola založená zákonom, alebo rozhodnutím nadriadeného súdu. Sťažovateľky zas uprednostňovali zákonom určenú miestnu príslušnosť pred miestnou príslušnosťou založenou rozhodnutím súdu.

Ústavný súd ďalej poukázal na svoju judikatúru, podľa ktorej prvoradou podmienkou pre správne ustálenie osoby zákonného sudcu je správne ustálenie vecnej, resp. miestnej príslušnosti konajúceho súdu. Iba taký sudca určený podľa rozvrhu práce, ktorý je sudcom vecne a miestne príslušného súdu ustanoveného zákonom, je zákonným sudcom v zmysle čl. 48 ods. 1 ústavy, resp. nezávislým a nestranným sudcom podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru.

Ústavný súd uviedol, že nadriadenosť súdu vyjadruje jeho postavenie v organizačných vzťahoch, a nie v procesných vzťahoch. Preto pri rozhodovaní nadriadeného súdu o vhodnosti delegácie nemožno jeho postavenie chápať rovnako ako v procesných vzťahoch. Nemožno preto uvažovať o odvolacom alebo dovolacom súde ako o nadriadených súdoch, ale iba o krajskom súde alebo najvyššom súde ako o článkoch súdnej sústavy.

Ústavný súd konštatoval, že nutnú delegáciu podľa § 12 OSP možno chápať ako zákonom dovolený zásah nadriadeného článku súdnej sústavy do procesných vzťahov, v rámci ktorých sa rozhoduje o veci tvoriacej predmet konania na príslušnom súde, ktorý nemôže vo veci konať, lebo jeho sudcovia sú vylúčení. Zásahom do procesných vzťahov je nutná delegácia preto, lebo jedným zo subjektov procesných vzťahov vznikajúcich v občianskom súdnom konaní je i súd prejednávajúci a rozhodujúci konkrétnu vec. Nutná delegácia tak znamená zásah do ďalšieho procesného osudu sporu tvoriaceho predmet konania, v ktorom však nadriadený článok súdnej sústavy v okamihu rozhodnutia o delegácii nemá žiadne právomoci, pokiaľ ide o meritórne rozhodovanie. Podľa názoru ústavného súdu preto takéto zásahy, ktoré bezprostredne ovplyvňujú zákonom určenú súdnu príslušnosť, ale nepriamo i základné právo účastníkov konania na zákonného sudcu a ich základné právo na nestranný súd, musí aplikačná prax minimalizovať.

Ústavný súd ďalej uviedol, že argumentu sťažovateľiek o odlišnosti predmetu konania v prípade dvoch rôznych a časovo po sebe podaných odvolaní v prebiehajúcom rozhodovacom procese civilného súdu nebolo možné prisvedčiť. Občianske súdne konanie predstavuje jeden celok trvajúci od jeho začatia až do právoplatného ukončenia, a to bez ohľadu na počet opakujúcich sa odvolacích fáz, ktoré sa v ňom vyskytnú. Keďže ide o jeden celok, z meritórneho hľadiska to znamená, že má iba jeden predmet, iba jednu „vec“ (v prípade sťažovateľiek spor o ochranu ich osobnosti).

Ústavný súd konštatoval, že existencia dvoch inštancií v tomto svetle neznamena, že v prvom stupni je predmet konania odlišný od fázy druhostupňovej. V podmienkach konania, v ktorom vystupovali sťažovateľky ako navrhovateľky, to znamená, že tak v skoršej, ako aj v neskoršej odvolacej fáze konania bol jeho predmet (vec) stále ten istý, a to spor o ochranu osobnosti. Ústavný súd vyhodnotil prvú sťažnostnú námietku ako nedôvodnú.

V druhom rade sťažovateľky namietali porušenie svojich označených základných práv na podklade dvoch zmien rozvrhu práce najvyššieho súdu na rok 2010, ktoré časovo ohraničovali rozhodovanie najvyššieho súdu o námietke zaujatosti podanej odporcami i o námietke sťažovateľiek podľa § 105 ods. 3 OSP. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru v rovine práva na súd zriadený zákonom ústavný súd konštatoval, že bolo potrebné prisvedčiť argumentácii predsedu najvyššieho súdu opierajúcej sa

o judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva. Podľa nej právo na rozhodnutie o zložení súdu nie je občianskym právom v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ide o procesné právo, ktoré nevyžaduje rozhodnutie o občianskych právach. Neskôr Európsky súd pre ľudské práva výslovne uviedol, že konanie, v ktorom bola uplatnená námietka zaujatosti, sa netýka oprávnenosti trestného obvinenia alebo občianskych práv a záväzkov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd preto dospel k záveru, že medzi právom na nestranný súd zriadený zákonom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a uznesením najvyššieho súdu nebolo príčinnej súvislosti, ktorá by odôvodňovala ďalšie ústavno-súdne testovanie uznesenia najvyššieho súdu z pohľadu konformity s požiadavkami vyplývajúcimi z čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý teda týmto uznesením porušený nebol.

V ďalšom kroku bolo potrebné zamerať pozornosť na zistenie, či sťažovateľkami kritizovaná zmena rozvrhu práce najvyššieho súdu na rok 2010 mala ústavne neakceptovateľný dopad na ich základné právo na nestranný súd a na ich právo na prejednanie vecí nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd poukázal na svoju predošlú judikatúru, v ktorej uviedol, že až po rozhodnutí vo veci samej možno jednoznačne definovať, či konanie najvyššieho súdu bolo zaťažené vadou významnou z hľadiska základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, pretože až vtedy sa stáva nespochybniteľným a definitívnym zodpovedanie otázky, či meritórne rozhodnutie ovplyvňujúce hmotno-právne postavenie jeho účastníkov bolo výsledkom konania a rozhodovania sudcu (alebo sudcov ako členov senátu) ustanoveného pre rozhodnutie prípadným nezákonným opatrením predsedu najvyššieho súdu o zmene rozvrhu práce, a v akej miere sa prípadne taký sudca na konaní a rozhodovaní vecí podieľal. Tento postoj potom ústavný súd potvrdil vo veci sp. zn. III. ÚS 212/2011, keď vyslovil, že rozhodnutím najvyššieho súdu schváleným v senáte, ktorého zloženie sa už po pridelení veci nezákonnou zmenou rozvrhu práce vykonanou menilo, došlo k porušeniu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy i čl. 38 ods. 1 listiny.

Ústavný súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že zásadný, a z hľadiska výsledku ústavno-súdneho prieskumu i relevantný rozdiel medzi prípadom preskúmaným v konaní sp. zn. III. ÚS 212/2011 a tu prerokúvanou sťažnosťou však tkvel v predmete konania a rozhodovania pred najvyšším súdom. Kým vo veci sp. zn. III. ÚS 212/2011 najvyšší súd meritórne rozhodoval o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky, v prípade sťažovateľiek išlo o posudzovanie predloženej námietky zaujatosti i zaujatosti vyslovene samotnými sudcami krajského súdu.

Už pri posudzovaní prvej sťažnostnej námietky ústavný súd uviedol, že „vecou“, o ktorej sa v prípade sťažovateľiek rozhodovalo, bol spor o ochranu osobnosti, a to tak na prvom stupni, ako aj v druhej inštancii. Rozhodovanie o námietke zaujatosti najvyšším súdom teda v žiadnom prípade nebolo možné považovať za rozhodovanie o merite kauzy sťažovateľiek.

Ústavný súd konštatoval, že najvyšší súd uznesením rozhodol o postúpení veci, čo sa v občianskom súdnom konaní vo väčšine prípadov ani nerealizuje formalizovaným rozhodnutím, ale jednoduchým administratívnym odoslaním konkrétneho súdneho spisu so sprievodným listom (napríklad § 104a, § 105 OSP). V materiálnej perspektíve bolo potrebné podľa názoru ústavného súdu hodnotiť aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu skôr ako procesný postup najvyššieho súdu, než ako rozhodnutie.

Vo veci sťažovateľiek bola podľa názoru ústavného súdu intenzita zásahu do ich základného práva na nestranný súd vyvolaného zmenou rozvrhu práce najvyššieho súdu na rok 2010 z 30. júna 2010 výrazne determinovaná už analyzovanou materiálnoú podstatou napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Ním najvyšší súd nerozhodoval o námietke zaujatosti sudcov krajského súdu ani neprikazoval nanovo vec inému miestne príslušnému odvolaciemu súdu podľa § 12 OSP, iba postúpil spis prvostupňového súdu na rozhodnutie o odvolaniach už skôr právoplatne ustálenému miestne príslušnému odvolaciemu súdu. Rešpektoval pritom aj potrebu urýchleného rozhodnutia o odvolaniach účastníkov konania o ochrane osobnosti odvolacím súdom, keď do 10 dní od nápadu spisu rozhodol o jeho postúpení Krajskému súdu v Bratislave.

Okrem toho, najvyšší súd svojím napadnutým uznesením nijako neznemožnil sťažovateľkám pro futuro využiť v ich kauze právne prostriedky, ktoré im zákon na ochranu ich základného práva na nestranný súd poskytuje (predovšetkým námietky zaujatosti sudcov Krajského súdu v Bratislave).

	<p>Za daných okolností dospel ústavný súd k záveru, že napriek pochybnostiam o legalite zmeny rozvrhu práce najvyššieho súdu na rok 2010 z 30. júna 2010 vykonanej s účinnosťou od 1. júla 2010 intenzita dopadu tejto zmeny na základné právo sťažovateľiek na nestranný súd zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy i čl. 36 ods. 1 listiny nedosiahla mieru odôvodňujúcu konštatovať porušenie týchto ich základných práv.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	<p>ESLP: Schreiber a Boetsch c. Francúzsko z 11. decembra 2003, Mianowicz c. Nemecko z 19. mája 2009, Ovcharenko c. Ukrajina z 20. októbra 2009, Ringeisen c. Rakúsko z 16. júla 1971</p> <p>Ústavný súd Slovenskej republiky: III. ÚS 212/2011</p>

spisová značka	III. ÚS 380/2012
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	§ 73a konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	12. septembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	***
skutkový stav a základné fakty	<p>Z obsahu návrhu a jeho príloh vyplynulo, že namietaným rozhodnutím Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií uložil navrhovateľovi ako verejnému funkcionárovi a bývalému členovi Dozornej rady pokutu za to, že nepodal po skončení verejnej funkcie oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.</p> <p>Z verejnej funkcie bol podľa výboru navrhovateľ odvolaný k 27. októbru 2010 Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky. Uvedenú skutočnosť výbor evidoval na základe listu ministerstva z 22. novembra 2010. Navrhovateľ podal oznámenie až 7. februára 2012, teda po zákonnej lehote ustanovenej ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu.</p> <p>Navrhovateľ vo svojom návrhu uviedol, že v minulosti bol síce členom dozornej rady štátneho podniku, ale dosiaľ mu nebolo doručené odvolanie z funkcie člena dozornej rady, výbor mu uložil sankciu bez zistenia skutočného stavu veci a namietané rozhodnutie vychádza z fikcie, že k jeho odvolaniu došlo ešte 27. októbra 2010.</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd z predložených príloh zistil, že ministerstvo listom z 22. novembra 2010 oznámilo ešte bývalej predsedníčke výboru „aktualizovaný zoznam funkcií verejných funkcionárov v pôsobnosti ministerstva“ (teda aj štátneho podniku so stavom k 20. novembru 2010), z ktorého vyplývalo, že bol „<i>JUDr. K. B. – člen DR od 01. 06. 2007 do 27. 10. 2007 (odvolaný)</i>“.</p> <p>Výbor v konaní zastával názor, že táto skutočnosť postačovala na to, aby mohol uložiť pokutu navrhovateľovi, pretože nemal žiadny dôvod tejto informácii neveriť aj napriek tomu, že navrhovateľ vo svojom návrhu uvádzal, že v konaní pred výborom výslovne namietal, že v minulosti bol členom dozornej rady štátneho podniku, ale mu nebolo doručené odvolanie z funkcie člena dozornej rady a výbor mu uložil sankciu bez zistenia skutočného stavu veci, keďže namietané rozhodnutie vychádzalo z fikcie, že k jeho odvolaniu došlo ešte 27. októbra 2010.</p> <p>Ústavný súd po preskúmaní návrhu konštatoval, že v konaní vo veci ochrany verejného záujmu si výbor dostatočne nepreveril argumenty navrhovateľa, ktorý namietal právne významnú skutočnosť, že mu do času rozhodovania výboru nebolo doručené rozhodnutie ministerstva o odvolaní, a nepožiadaval pred uložením pokuty o vyjadrenie k tejto veci ministerstvo a tiež nezobral do úvahy informáciu o tom, z akého dôvodu mal ešte v marci 2011 navrhovateľa evidovať štátny podnik ako člena dozornej rady.</p> <p>Ústavný súd nemohol prijať ani vyjadrenie výboru, že „účinky doručenia nastali v zmysle Zákonníka práce“, pretože v konaní nebolo preukázané, či navrhovateľ ako člen</p>

	<p>dozornej rady štátneho podniku bol jeho zamestnancom, resp. či jeho právny vzťah so zakladateľom sa riadil inou právnou úpravou (napr. na základe mandátnej zmluvy a podobne).</p> <p>Tieto podklady výbor pri svojom rozhodovaní vôbec nemal k dispozícii a rozhodol bez toho, aby si tieto údaje preveril na základe predloženej argumentácie navrhovateľa. Výbor tiež pred uložením pokuty neoveril podstatnú okolnosť, či ministerstvo ako zakladateľ štátneho podniku postupovalo naozaj v súlade s právnymi predpismi pri doručovaní odvolacieho dekrétu a či skutočne naozaj nastali právne účinky jeho odvolania z funkcie ešte k 27. októbru 2010, ale najmä neskúmal ani to, kedy sa vôbec sťažovateľ dozvedel o svojom odvolaní z funkcie člena dozornej rady, aby mohol prípadne svoje rozhodnutie založiť na iných zákonných dôvodoch.</p> <p>Vzhľadom na uvedené okolnosti danej veci ústavný súd konštatoval, že výbor nedostatočne zistil skutočný stav veci, a preto namietané rozhodnutie výboru zrušil.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESRP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní:

<p>spisová značka</p>	<p>III. ÚS 45/2012</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lubomír Dobřík</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález - vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>1. augusta 2012</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ (fyzická osoba) namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o návrhu vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Konanie sa začalo v roku 2001.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1. Pokiaľ išlo o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatoval, že predmetom posúdenia bolo konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode manželstva. Podľa názoru ústavného súdu predmet tohto konania pred všeobecným súdom nebol ojedinelou záležitosťou, práve naopak, rozhodovanie o tejto právnej otázke patrí medzi bežnú agendu všeobecných súdov. Ústavný súd ďalej uviedol, že v takýchto druhoch konaní sa na posúdenie a zodpovedanie otázok vyžadujúcich si odborné znalosti bežne ustanovujú znalci a vykonáva sa rozsiahlejšie dokazovanie, čo významným spôsobom ovplyvňuje vybavovanie tejto agendy, ktorú týmto možno chápať ako skutkovo náročnú.</p> <p>2. Pokiaľ išlo o správanie sťažovateľa, k tomu ústavný súd uviedol, že zistil isté skutočnosti, ktoré mali vplyv na priebeh konania, ale zároveň neprispeli k jeho predĺženiu vo výraznej miere. Ústavný súd ďalej konštatoval, že v namietanej veci išlo o sporové konanie, v rámci ktorého je každý účastník povinný vynakladať všetko úsilie o súčinnosť so súdom tak, aby tento mohol o uplatnenej ochrane rozhodnúť v súlade so zákonom. Vychádzajúc z uvedenej charakteristiky sporového konania bolo potrebné sťažovateľovi vytknúť aj jeho pasívny prístup vo v rozhodnutí uvedených obdobiach, a preto ústavný súd v súvislosti s jeho správaním prihliadol aj na výšku finančného zadost'učinenia, ktorú mu priznal za porušenie označeného základného práva postupom okresného súdu.</p> <p>3. Ústavný súd sa v neposlednom rade zaoberal aj samotným postupom okresného súdu. Ústavný súd zastal názor, že za neefektívnu a nesústreďenú činnosť okresného súdu bolo potrebné považovať (mimo iných) aj obdobie od júla 2008, keď okresnému súdu bol vrátený spis z krajského súdu bez rozhodnutia o odvolaní odporkyne proti jeho uzneseniu zo 16. novembra 2007 z dôvodu, že odvolanie bolo podané proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, až do augusta 2009, keď okresný súd opätovne predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie.</p>

	<p>Ústavný súd zastal názor, že dôkazom neefektívnej činnosti okresného súdu boli aj početné pojednávania, ktoré okresný súd nariadil v priebehu niekoľkých rokov a na ktorých sa vykonaným dokazovaním nepodarilo zistiť skutkový stav veci, ktorý by bol podkladom pre meritórne rozhodnutie. Okrem neefektívnej činnosti, ktorú ústavný súd identifikoval v postupe okresného súdu, neušiel pozornosti ústavného súdu ani viaceré obdobia nečinnosti okresného súdu. Podľa názoru ústavného súdu okresný súd svojou nečinnosťou a neefektívnym postupom neprispieval a neprispel ku včasnému rozhodnutiu vo veci samej, ktorým by došlo k právoplatnému skončeniu konania, a tým aj k odstráneniu stavu právnej neistoty.</p> <p>Okrem uvedeného hodnotenia veci podľa troch základných kritérií ústavný súd prihliadol aj na predmet konania (povahu veci) a jeho význam pre sťažovateľa. V tejto súvislosti ústavný súd poukázal na to, že konanie o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoze manželstva malo pre sťažovateľa dôležitý význam najmä z hľadiska uplatnenia jeho majetkových práv.</p> <p>Opierajúc sa o uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že dovedajším postupom okresného súdu došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru</p> <p>Ústavný súd prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prieťahov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 1 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 177/2012
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	1. augusta 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ (fyzická osoba) namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom okresného súdu v konaní o nároku sťažovateľa na náhradu škody ako ujmy spôsobenej na zdraví. Konanie sa začalo v roku 2002.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom posudzovaného konania bol uplatnený nárok sťažovateľa na náhradu škody ako ujmy spôsobenej na zdraví. Z obsahu predloženého na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd nezistil okolnosti, ktoré by odôvodňovali záver o osobitnej právnej alebo skutkovej zložitosti veci majúcej zásadný vplyv na predĺženie posudzovaného konania. Určitý stupeň skutkovej náročnosti veci v rámci prvostupňového konania ústavný súd uznal cez potrebu vykonania znaleckého dokazovania, no zároveň konštatoval, že táto okolnosť vo vzťahu k dovedajšiemu postupu konania nemala zásadnejší vplyv na jeho plynulosť, pretože z hľadiska časovej náročnosti vypracovaniu jedného zo znaleckých posudkov zodpovedala doba len 3 mesiacov a v prípade druhého znaleckého posudku zdĺhavejšia doba jeho vypracovania nebola daná objektívnymi okolnosťami, ale nerešpektovaním lehoty určenej súdom na jeho vypracovanie zo strany ustanoveného znalca, ktorého správanie mal a mohol konajúci súd eliminovať prostredníctvom dôrazného využitia poriadkových opatrení. V rámci tohto kritéria prihliadol ústavný súd aj na osobitný charakter veci sťažovateľa (žaloba o náhradu škody), ktorý v intenciách judikatúry štrasburských orgánov ochrany práva vyžadujúcej osobitnú rýchlosť konania v prípade vecí spojených s prostriedkami na živobytie sťažovateľa sprísňuje pohľad ústavného súdu pri posúdení otázky existencie zbytočných prieťahov v konaní.</p> <p>2. Pokiaľ išlo o druhé kritérium používané na hodnotenie prípadných zbytočných prieťahov v súdnom konaní, ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by signalizovali nedostatočnú aktivitu sťažovateľa ako účastníka posudzovaného konania.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval,</p>

	<p>či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup konajúcich súdov v posudzovanom konaní. Ústavný súd po preskúmaní postupu konajúcich súdov v posudzovanom konaní dospel k záveru, že závažnými nedostatkami, ktoré narušili plynulosť konania, boli obdobia nečinnosti konajúcich súdov, v ktorých súdy nekonali bez toho, aby im v tom bránila zákonná prekážka, ako aj ich neefektívny a nesústredený postup.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že rozhodujúcim faktorom, ktorý mal negatívny dopad na plynulý priebeh posudzovaného konania, bol postup konajúcich súdov a zbytočné prietahy, ktorých sa dopustili jednak v dôsledku zistených období nečinnosti (okresný súd v celkovej dĺžke 1 roka a 6 mesiacov; krajský súd v celkovej dĺžke 3 rokov a 4 mesiacov), ako aj v dôsledku svojho neefektívneho a nesústredeného postupu.</p> <p>S ohľadom na uvedené závery nebolo možné dovtedajšiu dobu konania vedeného pred konajúcimi súdmi považovať za ústavne akceptovateľnú vo vzťahu k základnému právu sťažovateľa zaručenému čl. 48 ods. 2 ústavy, a ústavný súd preto dospel k záveru, že základné právo sťažovateľa bolo porušené.</p> <p>Ústavný súd prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 269/2012
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	1. augusta 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (fyzická osoba) namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom okresného súdu v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Konanie sa začalo v roku 1987.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom konania pred okresným súdom bolo rozhodovanie o návrhu na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Išlo o sporové konanie, ktoré nebolo právne zložité, pretože v ňom možno využiť stabilizovanú judikatúru všeobecných súdov. Ústavný súd preto neakceptoval vyjadrenie okresného súdu, že išlo o právne zložitú vec. Pokiaľ išlo o skutkovú zložitosť predmetného sporu, ústavný súd konštatoval, že žiadna prípadná skutková zložitosť veci, ako to uviedol okresný súd, nemohla ospravedlniť dovtedajšiu dobu tohto konania bez právoplatného rozhodnutia vo veci samej.</p> <p>2. Ústavný súd bol toho názoru, že sťažovateľka podstatnou mierou neprispela ku vzniku zbytočných prietahov v napadnutom konaní. Na druhej strane ústavný súd konštatoval, že sťažovateľka ako účastníčka konania podávala aj odvolania proti rozhodnutiam okresného súdu, v dôsledku čoho sa spis viackrát nachádzal na odvolacom súde (spolu 58 mesiacov). Hoci mala nesporne právo na procesné úkony, ktoré urobila, ale v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania však neznáša zodpovednosť za predĺženie konania oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nebolo možné pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci.</p> <p>3. Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní. Predmetom posúdenia bolo konanie, ktoré začalo v marci 1987, avšak vzhľadom na skutočnosť, že zákon o ústavnom súde nadobudol účinnosť 15. februára 1993 a neobsahuje ustanovenie o spätnej pôsobnosti, relevantné obdobie, v ktorom možno skúmať, či došlo, alebo nedošlo k zbytočným prietahom v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sa začalo len 15. februára 1993. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenal, že ak aj nie je v zásade oprávnený skúmať a rozhodnúť o porušení základných práv pred 15. februárom 1993, neznamená to, že pri celkovom hodnotení, či za obdobie, ktoré od 15. februára 1993 uplynulo, došlo, alebo nedošlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2</p>

	<p>ústavy, nemôže tiež zohľadniť stav konania k uvedenému dátumu.</p> <p>Ústavný súd predovšetkým zastal názor, že napadnuté konanie, ktoré nebolo právoplatne skončené ani po viac ako 25 rokoch od jeho začatia, nebolo potrebné osobitne vyhodnocovať a uvádzať prípadne jednotlivé obdobia nečinnosti okresného súdu, pretože v okolnostiach danej veci už samotná dĺžka konania bola z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľná a ničím neospravedlňiteľná. Ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že činnosť okresného súdu bola najmä neefektívna a nesústredená, pretože i keď vo veci nariaďoval pojednávania a štyrikrát aj rozhodol, jeho rozhodnutia boli vždy nadriadeným súdom z dôvodu nedostatočného zisteného skutkového stavu a z dôvodu rôznych procesných a iných väd zrušené, do času rozhodovania ústavného súdu vo veci právoplatne nerozhodol a stav právnej neistoty neodstránil. V čase rozhodovania ústavného súdu bolo predmetné konanie uznesením zo 7. marca 2012 prerušené z dôvodu úmrtia navrhovateľa.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že dovtedajším postupom okresného súdu v konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Ústavný súd prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných priet'ahov a s'ťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie v sume 7 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 180/2012
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	23. augusta 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	S'ťažovateľka (fyzická osoba) namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní rozvod manželstva a t. č. o úpravu styku rodičov s maloletými deťmi. Konanie sa začalo v roku 2007.
ratio decidendi	<p>1. Z hľadiska kritéria zložitost' veci ústavný súd konštatoval, že rozhodovanie o rozvod manželstva a t. č. o úpravu styku rodičov s maloletými deťmi mohlo v danej veci predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci napr. s nevyhnutnosťou znaleckého dokazovania. Dovtedajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania však ústavný súd nemohol pripísať na vrub zložitosti prerokovávanej veci. Ústavný súd dodal, že konanie vo veci v čase rozhodovania ústavného súdu trvalo už takmer 5 rokov, z toho na okresnom súde takmer 4 roky. Táto dĺžka konania, aj keď o rozvode manželstva, o zverení maloletých detí do starostlivosti rodičov a o výške ich vyživovacej povinnosti už bolo právoplatne rozhodnuté, bola celkom zjavne neprimeraná, zvlášť s prihliadnutím na osobitný charakter konania týkajúceho sa starostlivosti o maloletých, zaradeného medzi tzv. privilegované konania, u ktorých ustálená judikatúra štrasburských orgánov ochrany práva vyžaduje výnimočnú rýchlosť rozhodovania</p> <p>2. V rámci posúdenia podľa druhého kritéria, t. j. hodnotenia prípadných zbytočných priet'ahov v súdnom konaní, nezistil ústavný súd také okolnosti, ktoré by signalizovali nedostatočnú aktivitu s'ťažovateľky ako jeho účastníčky.</p> <p>3. Ústavný súd po preskúmaní postupu okresného súdu v posudzovanom konaní dospel k záveru, že najzávažnejšími nedostatkami, ktoré narušili plynulosť konania, bol neefektívny a nesústredený postup konajúceho súdu. Neefektívny postup okresného súdu potvrdila skutočnosť zrušenia jeho rozsudku odvolacím súdom z dôvodu závažných procesných pochybení a znásobovala ho okolnosť nerešpektovania záväzných pokynov odvolacieho súdu v novom konaní po vrátení veci majúca za následok opätovné zrušenie prvostupňového rozsudku z dôvodov identických ako v predchádzajúcom prípade.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že okresný súd postupoval nesústredene a neefektívne aj v súvislosti s ustanovením v poradí druhého znalca, ktorého ustanovenie bolo napadnuté námietkou zaujatosti zo strany s'ťažovateľky okresným súdom v rámci</p>

	<p>autoremedúry napokon uznanou ako opodstatnenou a vedúcou k ustanoveniu osoby iného znalca.</p> <p>Ústavný súd v postupe okresného súdu zistil aj krátkodobejšie obdobie pasivity okresného súdu kvantifikovateľne nečinnosťou v rozsahu približne troch mesiacov.</p> <p>Vzhľadom na zistené skutočnosti ústavný súd neakceptoval obranu predsedu okresného súdu, ktorý odvolávajúci sa na podrobný chronologický prehľad úkonov konania považoval postup okresného súdu za plynulý a bez zbytočných prieťahov.</p> <p>S ohľadom na všetky už uvedené závery nebolo možné dovtedajšiu dobu konania vedeného pred okresným súdom považovať z hľadiska požiadaviek čl. 6 ods. 1 dohovoru za primeranú a ani za ústavne akceptovateľnú vo vzťahu k základnému právu sťažovateľky zaručenému čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto dospel k záveru, že uvedené práva sťažovateľky boli porušené.</p> <p>Ústavný súd prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prieťahov a sťažovateľke priznať finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 196/2012
súdca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	23. augusta 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ (fyzická osoba) namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o určení otcovstva k maloletému dieťaťu. Konanie sa začalo v roku 2002.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom posudzovaného konania bolo určenie otcovstva k maloletému dieťaťu. Ústavný súd konštatoval, že zo skutkového hľadiska nebolo možné hovoriť o veci osobitne zložitej, pretože spomínaný návrh smeroval proti jednému mužovi, ktorého miesto pobytu bolo zistené už v počiatočnej fáze konania. Keďže za otca dieťaťa bol označený americký štátny občan žijúci mimo územia Slovenskej republiky, právna úprava relevantná na rozhodovanie je v porovnaní s prípadmi určovania otcovstva muža, ktorý je občanom Slovenskej republiky, o niečo komplikovanejšia, rozhodne však nie mimoriadne zložitá. Právna úprava, ktorú v predmetnom konaní bolo potrebné aplikovať, predstavovala teda ustanovenia vnútroštátneho práva aj medzinárodných zmlúv. Uplatnenie tejto právnej úpravy však nebolo natoľko zložitá, aby ním bolo možné ospravedlniť dlhé obdobie nečinnosti okresného súdu v počiatočnej fáze konania (v období od r. 2002 až do r. 2006).</p> <p>Ústavný súd tiež zdôraznil, že povaha prerokovanej veci, ktorou bolo určenie otcovstva k maloletému dieťaťu, a úprava práv a povinností rodičov k tomuto dieťaťu, je osobitne citlivou statusovou záležitosťou spojenou s osobou maloletého dieťaťa (otázka určenia otcovstva a následná otázka výživného pre maloleté dieťa) a ako taká si vyžadovala osobitný dôraz na rýchly a efektívny postup okresného súdu.</p> <p>2. Ústavný súd ďalej konštatoval, že v správaní sťažovateľa, resp. jeho zákonnej zástupkyne neboli zistené momenty, ktoré by mali negatívny vplyv na rýchlosť a plynulosť konania.</p> <p>3. Ústavný súd v postupe okresného súdu zistil rozsiahle obdobie nečinnosti, keď tento nekonal bez toho, aby mu v tom bránila zákonná prekážka. Ústavný súd ďalej zistil, že v nasledujúcej fáze konania oba súdy v súčinnosti so zainteresovanými orgánmi Slovenskej republiky konali plynulo postupujúc v súlade s relevantnou právnou úpravou, avšak bez poskytnutia súčinnosti príslušných justičných orgánov USA, ktoré na jeho žiadosť o vykonanie dôkazu nereagovali. Z tohto dôvodu nemohli úkony konajúcich súdov priniesť požadovaný efekt.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že neprimeraná dĺžka posudzovaného konania vedeného pred konajúcimi súdmi nebola závislá od skutkovej či právnej zložitosti veci a ani nebola</p>

	<p>vyvolaná správaním zákonnej zástupkyne sťažovateľa. Rozhodujúcimi faktormi, ktoré mali vplyv na túto neprimeranú dobu konania, boli v prvotnej etape konania zbytočné prietahy v konaní okresného súdu, ktorých sa dopustil v dôsledku zisteného obdobia nečinnosti, a v druhej etape konania (od r. 2007) nedostatočná súčinnosť príslušných justičných orgánov USA, ktorú však nebolo možné pripísať na vrub konajúcim súdom.</p> <p>Na základe týchto zistených skutočností dospel ústavný súd k záveru, že v napadnutom konaní v právnej veci sťažovateľa došlo postupom konajúcich súdov jednak ku zbytočným prietahom (čl. 48 ods. 2 ústavy), ale predovšetkým z objektívneho hľadiska, ktoré akcentuje čl. 6 ods. 1 dohovoru, nebolo možné v žiadnom prípade dobu dovtedajšieho trvania konania pred všeobecnými súdmi na jednom stupni (10 rokov) považovať za primeranú. Ústavný súd preto rozhodol, že označené práva sťažovateľa porušené boli</p> <p>Ústavný súd prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 278/2012
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	23. augusta 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o návrhu na zaplatenie istiny s príslušenstvom. Konanie sa začalo v roku 2002.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd konštatoval, že predmetom konania na okresnom súde vedeného bolo zaplatenie peňažnej sumy s prísl. z titulu neuhradenej ceny diela. Napriek tomu, že išlo o bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, predmetná vec bola náročná na dokazovanie.</p> <p>2. Správanie sťažovateľky ako účastníčky konania bolo druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred okresným súdom došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd konštatoval, že správanie sťažovateľky v zásade nebránilo súdu vo veci konať, v primeranom čase reagovala na výzvy súdu a spravidla sa zúčastňovala súdnych pojednávaní.</p> <p>3. Ústavný súd zistil, že v tomto súdnom konaní došlo k nečinnosti okresného súdu, ktorá bola zistená od 14. marca 2003, keď okresný súd vyzval právnu zástupkyňu odporcu na predloženie plnej moci, do 21. júla 2004, keď okresný súd vyzval sťažovateľku na opravu návrhu na začatie konania (nečinnosť v trvaní 1 roka a 4 mesiacov), ale aj k nesústredenému a neefektívnemu konaniu, pretože aj krajský súd rozhodnutie okresného súdu zrušil a vrátil mu vec na nové konanie.</p> <p>Ústavný súd vychádzajúc zo samotnej doterajšej dĺžky konania, jeho priebehu a dosiahnutých výsledkov konštatoval, že 10-ročná dĺžka súdneho konania (z toho na okresnom súde viac ako 9 rokov) bola ústavne neakceptovateľná nielen v prípade konania o zaplatenie peňažnej sumy, ale v každej súdom prerokovávanej veci.</p> <p>Bez toho, aby ústavný súd vymedzoval i jednotlivé kratšie obdobia nečinnosti okresného súdu, bolo možné konštatovať, že v konaní o zaplatenie peňažnej sumy vedenom okresným súdom bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €.</p>

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***
--	-----

spisová značka	III. ÚS 312/2012
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	23. augusta 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ (fyzická osoba) namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o poddžnickej žalobe. Konanie sa začalo v roku 2007.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že pokiaľ išlo o právnu a faktickú zložitosť sporu, v ktorom je sťažovateľ žalobcom, poddžnickej žalobe možno zaradiť k štandardnej agende všeobecného súdnictva, preto dĺžka konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej náročnosti prerokovávanej veci.</p> <p>2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prietahov v napadnutom konaní, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka tohto súdneho konania. Ústavný súd konštatoval, že nezistil také okolnosti, na základe ktorých by bolo možné konštatovať, že sťažovateľ prispel k predĺženiu konania v predmetnej veci.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, bol postup samotného okresného súdu. Ústavný súd z predloženého súdneho spisu zistil, že hoci okresný súd vo veci priebežne viackrát žiadal a urgoval okresný súd o zaslanie exekučného spisu, ktorý bol pre rozhodnutie v napadnutom konaní nepochybne potrebný, skutočnosť, že predmetný exekučný spis okresný súd nedokázal zabezpečiť do podania tejto sťažnosti (okresný súd zabezpečil predmetný exekučný spis až 31. januára 2012, teda po viac ako štyri a pol roku od nápadu veci na okresný súd, pozn.), svedčila o neefektívnej a nesústreďenej činnosti okresného súdu, ktorá v konečnom dôsledku zapríčinila stav, že napadnuté konanie aj po viac ako piatich rokoch bolo na jeho začiatku, čo indikovalo, že okresný súd v napadnutom konaní nepostupoval v súlade so základným právom sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právom na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že dovtedajším postupom okresného súdu v konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 1 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 235/2012
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	12. septembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (právnická osoba) namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom okresného súdu v konaní

	o zaplataenie peňaznej sumy. Konanie sa začalo v roku 2006.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ išlo o právnu a skutkovú zložitost' veci, ústavný súd konštatoval, že spory o zaplataenie peňaznej sumy vyplývajúce z občianskoprávnych, resp. obchodnoprávnych vzťahov tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno považovať za právne ani skutkovo zložitú. Okresný súd vo vyjadrení k sťažnosti síce uviedol, že zo skutkového hľadiska išlo o zložitejší spor, s čím sa ústavný súd čiastočne stotožnil, avšak dovtedajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemohol pripísať iba na vrub prípadnej faktickej náročnosti prerokovávanej veci.</p> <p>2. Pri posudzovaní druhého kritéria, t. j. hodnotenia prípadných zbytočných prietahov v konaní, ústavný súd dospel k záveru, že k dĺžke posudzovaného konania podstatne neprispeli okolnosti na strane sťažovateľky.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a poukázal na to, že trvanie napadnutého konania takmer 6 rokov (na okresnom súde bolo začaté 4. septembra 2006) bolo už samo osebe neprimerané. Okresný súd vykonal síce množstvo jednoduchých procesných úkonov, ako to vyplývalo z predloženého prehľadu, nariadil viac pojednávaní, vo veci samej rozhodol rozsudkom 7. mája 2010 a ústavný súd nezistil väčšie obdobia jeho úplnej nečinnosti, ale napriek tomu ústavný súd poukázal na to, že postup okresného súdu v napadnutom konaní bol neefektívny, čo vyplývalo predovšetkým z toho, že krajský súd uznesením z 31. marca 2011 zrušil rozsudok okresného súdu zo 7. mája 2010 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.</p> <p>Ústavný súd prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie v sume 2 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 242/2012
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	12. septembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (fyzická osoba) namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom okresného súdu v konaní o návrhu na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Konanie sa začalo v roku 1996.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom konania pred okresným súdom bolo rozhodovanie o návrhu na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Ústavný súd konštatoval, že išlo sporové konanie, ktoré nie je právne zložitú, pretože v ňom možno využiť stabilizovanú judikatúru všeobecných súdov. Ústavný súd preto neakceptoval vyjadrenie okresného súdu, že išlo o právne zložitú vec. Pokiaľ išlo o skutkovú zložitost' predmetného sporu, ústavný súd konštatoval, že prípadná skutková zložitost' veci, ako to uviedol okresný súd (teda nutnosť nariadenia znaleckého dokazovania), nemohla ospravedlniť dovtedajšiu dobu konania bez právoplatného rozhodnutia vo veci samej.</p> <p>2. Ústavný súd bol pri hodnotení správania sťažovateľky toho názoru, že sťažovateľka podstatnou mierou neprispela ku vzniku zbytočných prietahov v napadnutom konaní tak, ako na to poukázal okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti, a uvádzané skutočnosti, ktoré neboli ani bližšie konkretizované, nemali výrazný vplyv na doterajší priebeh konania.</p> <p>3. Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd predovšetkým zastával názor, že napadnuté konanie, ktoré nebolo právoplatne skončené ani po viac ako 16 rokoch od jeho začatia, nebolo potrebné osobitne vyhodnocovať a uvádzať prípadne jednotlivé obdobia nečinnosti okresného súdu, pretože v okolnostiach danej veci už samotná dĺžka konania bola z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľná a ničím neospravedlniteľná.</p>

	<p>Ústavný súd zdôraznil, že občianske súdne konanie, ktoré bez meritórneho právoplatného rozhodnutia trvá tak dlho, ako je bolo v danej veci, možno už len na základe jeho posúdenia v celku považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že dovedajším postupom okresného súdu v konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Ústavný súd prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prieťahov a sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 6 000 €.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Spracoval: Mgr. Tomáš Majerník

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.